

SOLARIS

Ročník

2

1984

POUZE PRO
VNITŘNÍ POTŘEBU

ČASOPIS
Sci-fi
KLUBU
SOLARIS

SCI-FI TO ZNAMENÁ TAKY
LEGO
BRAT 21 STR. 12

Paralela
PRVNÍ ČÁST POVÍDKY
F. ŠAFRÁNKA

JAK GESTOVAT MODERNĚ?
KONTINUÁLNÍ TRAMVAJ
STR. 6

Uznaváte se s p. Vemorandou?

OPĚT ŠTAŽCI ČASU
STR. 8-9

STR. 4
KONKURS

NEPRODEJNÉ!

FA

SOLARIS

časopis klubu přátel
vědecké fantastiky
SOLARIS

šéfredaktor:
Petr Samohejl

výtvarný redaktor,
grafická úprava:
Filip Bezděk

Na čísle spolupracovali

Karel John
Martin Bláha

adresa redakce: Petr
Samohejl
OLBRACHTOVA 1044, P-4, 14600
(ADRESA POUZE DOČASNÁ)

Pouze pro vnitřní potřebu
sci-fi klubu.
Nevyžádané rukopisy se
nevracejí.

Vychází nepravidelně.

Uzávěrka dne: 23.10. 81
K tisku dne: 25.10. 81

NEPRODEJNÉ !

texty neprošly
jazykovou úpravou

OBSAH

SOLARIS INFORMUJE.....	3
Konkurs	
Pan Veneranda.....	4
Nálet /povídka/.....	5
OMYL, ÚSPĚCH, FANTAZIE /původní článek pro Solaris/.....	6
ARCHIV /Hračka pro Julietu-povídka/..	7
Roberta Blocha/.....	7
P. Anderson-F. Bezděk: Strážci času /kreslená příloha/.....	8
Rozhovor /povídka/.....	10
HVĚZDNÝ PRACH /Zábavná kosmonutika, Světová rarita? a další zajímavosti. ze světa sci fi/.....	11
Sci-fi, to znamená taky hrát si.....	12
Paralela /první část povídky/.....	14

CONTENTS

SOLARIS INFORM.....	3
Competition	
Mr.Veneranda.....	4
Air raid /story/.....	5
ERROR, SUCCES, IMAGINATION /the conti- nual street car/.....	6
ARCHIVES /Robert Bloch:The toy for Julietta - story/.....	7
P.Anderson - F.Bezdek: The guards of the time /comics/.....	8
A dialogue /story/.....	10
STARDUST /interestet/.....	11
Science fiction,- its a play too....	12
Paralela /story - 1.part/.....	14

СОДЕРЖАНИЕ

РИС ИНФОРМИРУЕТ!!.....	3
урс	
ищ Венеранда.....	4
г (рассказ).....	5
КА, УСПЕХ, ФАНТАЗИЯ (о транспорте в этом времени).....	6
З (Игрушка для Юлиеты-рассказ оха).....	7
ерсон - Ф.Бездэк: Старожи време- приложение).....	8
овор (рассказ).....	10
ДННИЙ ПЫЛЬ (интереси).....	11
астика, это значит тоже играть..	12
леда (первая часть рассказа)....	14

Sešel se rok s rokem a náš klub slaví první narozeniny. Je čas na bilancování a zamyšlení nad dosa-
vadní činností. Od vydání druhého čísla našeho časopis-
pisu se změnilo vskutku mnoho. Kordické uzly v podo-
bě bran do života, čejících vojenských útvarů či ji-
ných životních kroků, zapříčinily změnu téměř celého
kolektivu.

Noví lidé, pod novým SSM, v jiné škole, z původ-
ního osazenstva nezbyl v podstatě nikdo - začínáme
opět znovu.

Chuť do práce máme, věříme, že podobná historie
se nebude opakovat. Ale pomoci nám můžete i vy. Otisk-
neme vaše příspěvky v našem časopise. Pošlete své po-
vídky, úvahy, překlady. Každému přispěvateli, jehož
práce bude uveřejněna, pošleme jeden výtisk SOLARISU,
neuveřejněné články zašleme zpět.

Na spolupráci se těší redakce SOLARISU.

KONKURS

Čtete dobře. Opravdu nikoli soutěž, jak se pomalu stává zvykem v jiných časopisech tohoto druhu. Ostatně k jeho vyhlášení nás vedly ryze praktické důvody - redakce má totiž naprosto neschopného výtvarníka, který není zaboha schopen vymyslet pro časopis a tedy i pro náš sci-fi klub kloudný znak. Proto jsme se rozhodli tento nelehký úkol přenést na vás - čtenáře.

Grafický návrh musí být černobílý a pokud možno jednoduchý. Každý účastník konkursu spolu s návrhem pošle několik řádků o sobě (t.j. jméno, adresu, věk, pohlaví, školu, popř. zaměstnavatele, něco o svých zálibách a koníčcích a případnou příslušnost ke sci-fi klubu. Odměnou pro vítěze bude celoroční "předplatné" našeho vysoce kvalitního časopisu a odznak v němž bude použit vítězný návrh. Své příspěvky posílejte do šesti týdnů ode dne uzávěrky tohoto čísla.

Přejeme mnoho štěstí.

- Redakce -

Pan Veneranda

Pan Veneranda vešel do obchodu textilem a prodavačku, která k němu přišla požádal o kapesník. "Jaký kapesník to má být, pane?" vyptávala prodavačka, vzala z regálu několik krabic a ukazovala mu různé druhy.

"Nějaký kapesník" řekl pan Veneranda, a vytáhl jeden z krabic, rozprostřel ho, vyčistil si nos a vrátil ho prodavačce.

"Ale..." koktala prodavačka a vzala kapesník opatrně do dvou prstů, "vy jste ho použil k vyčištění nosu!"

"A co jsem si měl kapesníkem vyčistit?" zeptal se udiveně pan Veneranda. "Snad uši? Copak si kapesníkem čistíte vy?"

"Nos," vybrebtl prodavačka. "Ale teď si ten kapesník musíte koupit!"

"Proč bych si měl kupovat kapesník? Já žádný nepotřebuji," řekl pan Veneranda.

"Jak tá? Vždyť jste chtěl kapesník," řekla prodavačka.

"Ovšem, ale jen abych si vyčistil nos," řekl pan Veneranda. "Co děláte s kapesníkem vy?"

"Prodávám je," řekla prodavačka.

"Výborně," odpověděl pan Veneranda, "je vidět, že vy si nos čistit nepotřebujete. Ale promiňte mi jednu indiskrétní otázku: když kapesníky prodáváte a někdy si potřebujete vyčistit nos, čím to uděláte?"

"Já...já..." koktala prodavačka, nevědouc, co má říci.

"Nechcete mi to prozradit? Tak tedy ne," řekl pan Veneranda. "Já to ostatně nijak nutně vědět nepotřebuji. Čistěte si nos čím chcete. Na schledanou!"

A pan Veneranda se k prodavačce otočil zády a krám opustil.

Bylo parné letní odpoledne. Obloha, zbarvená v tuto denní dobu do purpurovoze-
lena, byla téměř vymetená. Opravdu pouze téměř, v pravém dolním rohu se převaloval
několik nezdravě bílých mráčků. Zase nedbalost úklidové čtyř meteorologického ústa-
vu!

Na podobné myšlenky ovšem nebyl nyní čas. Vyšel jsem na rušnou ulici. Ve vzd-
chu voněl pamppeklec a v korunách stromů pěli skřivani koňadry nejnovější hity. Ka-
až ucho doslechlo, všude se táhly řady pestrobarevných stánků, v nichž důchodci a
v menší míře i důchodkyně prodávali domácí zárožně, které tou dobou byly nejšťavna-
tější. Na konci ulice se ozývala střelba - dámy z dobročinného spolku projížděly
městem na svém archaickém vozníku, pamatujícím ještě generátora Babyka a ze spolu-
palů střílely na děti i dospělé, kteří je zdravili. Mířily převážně na hlavu.

Ztratil jsem však velice mnoho času přemýšlením o tom, že toto vše už nikdy
neuvidím. Musel jsem si pospíšet. Rychle jsem tedy taxíkem odešel na kosmodrom. I
tak jsem měl značné zpoždění a všichni čekali jenom na mne. Někteří už dokonce na-
stupovali do kosmických lodí. Byly to sebevražedné letouny neforemných tvarů a ne-
určité bělavé barvy, tuším typ T.R.A.K.A.Ř. 410 bis, poslední model.

Start proběhl až na havárii asi sedmi set letounů zdárně a bojovou formaci
jsme zaujali hned na oběžné dráze. Potom jsme se vydali na zdlouhavou cestu k cí-
lové planetě. Řeknu to otevřeně, byla velice nudná. Trvala strašně dlouho a nic se
celou tu dobu nedělo. Tím spíš, že jako opozdilec jsem letěl až úplně vzadu. Ko-
nečně se však i v mém zorném poli začala objevovat cílová planeta. Byla obrovská
a měla odpornou namodralou barvu.

To už jsme se řadili v jednom z bouřkových mračen v hustších vrstvách atmosfé-
ry do formace ke zteči. Nepřítel nás dosud zřejmě nepozoroval. Planeta měla vskut-
ku neobyčejně velké rozměry, i když v soustavě byly mnohem větší. Nebylo ovšem
v silách našich drobných hvězdoletů vymanit se z jejího gravitačního pole.

Konečně jsme se nakupili v mraku do hustého chumlu. Velitel vydal příkaz ke
zteči. Z chumlu se odpoutávaly první roje letounů, přezdívaných nevím proč kroupy,
a volným pádem se řítily k povrchu planety.

V pořadí už 987 654 321 098 654. bombardování zemědělských oblastí planety
Země právě začínalo.

— Filip BEZDĚK, PRAHA 1984

To je přece bezpečnostní opatření pro pří-
pad, že by došly pohonné hmoty.

(Cattoni)

Tak si myslím, že jsme to s těmi vzorky hor-
nin nějak přebnali.

(Cattoni)

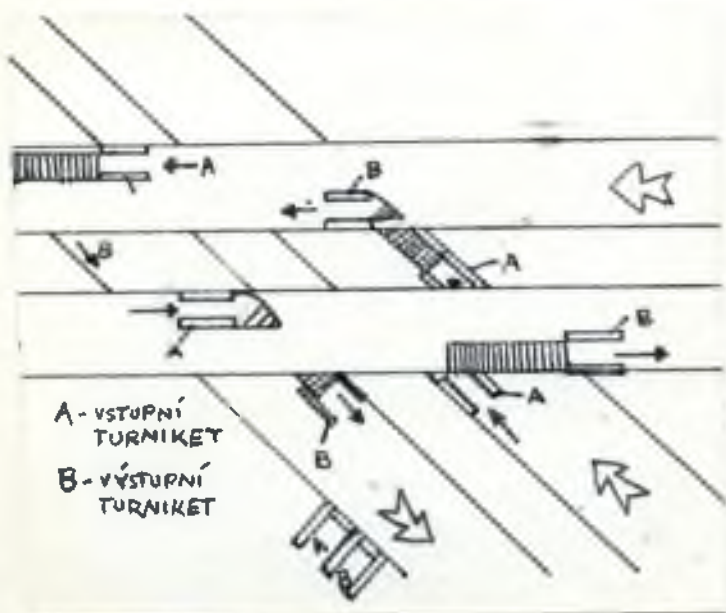

VÍTAM TĚ, HOCHU, TAK CO STUDIUM?

OMYŠLĚNÝ ÚSPĚCH FANTAZIE

Tento dopravní prostředek je nesporně velice moderní, ať již po stránce technické jednoduchosti, nebo co do úspory elektrické energie, která je obrovská. Další výhodou plynoucí z tohoto principu je možnost jeho aplikace i na jiné druhy městské hromadné dopravy, jako například autobusy či metro.

Princip tohoto dopravního prostředku spočívá v tom, že tento stojí po celé délce trasy a cestující jím procházejí od stanice ke stanici. Na křižovatkách jednotlivých tras / linek / jsou umístěny turnikety, jelikož tarif je nepřestupný.

MNOZÍ Z VÁS UŽ JISTĚ
SLYŠELI O ÚSPĚCHU ČES-
KOSLOVENSKÉ VĚDY A TECH-
NIKY NA POLI HROMADNÉ DOPRA-
VY, JE JIM NOVÝ DOPRAVNÍ PROSTŘE-
DEK NAZVANÝ

KONTINUÁLNÍ TRAMVAJ

Není zatím bohužel vyřešena otázka míst pro invalidy, ale ostatní výhody vypývajících z tohoto systému jsou na snadě. Vyšší investiční náklady se zakrátko vrátí v podobě úspor energie, kterou je nutno vynakládat toliko na osvětlení a údržbu, případně klimatizaci.

Posledním důvodem mluvícím pro tento systém je potom to, že je zdravý /viz turistikou ku zdraví/.

Nezbývá nám proto než doufat, že tento vysoce perspektivní projekt se setká s pochopením vyšších míst a v brzké době bude přistoupeno k jeho realizaci.

- BK -

Julietta vstoupila s úsměvem do své ložnice a tiskle Juliet opětovalo její smích – všechny stěny a strop byly obloženy velikými zrcadly. Ať se podívala kamkoliv, viděla jemně modelovaný obličej, orámovaný zlatými prameny vlasů nad klasicky formovaným tělem, rysujícím se pod průhledným negligé.

Měla proč se usmívat. Ano, dědeček se vrátil! Jaképak překvapení ji dnes přichystal? Přistoupila pomalu k jednomu zrcadlu a vztáhla paži – těžké sklo se nehlučně odsunulo a odkrylo prostor, v němž byla připevněna španělská bota a palečnice.

Zaváhala – nikoliv, to ji dnes neláká. Zvedla ruku a zrcadlo zakrylo prostor. Šla líně podle zdi, občas pozvedla paži a podívala se za odsunuté zrcadlo. Za jedním ležel skřípec, tady pitevný stůl. Za jiným byly uloženy elektrické kontakty, a sondy, vyvolávající tak zábavné a obveselující křeče, nemluvě ani o příšerném křiku, který ovšem v této zvukotěsné místnosti nehrál žádnou roli. A na toto zde již úplně zapomněla – jak že to dědeček nazval? Ach ano, již si vzpomíná – norimberská panna. Zálibně si prohlédla dlouhé, ostré hřeby, pokrývajcí vnitřní stranu mučidla. Dědeček ji tenkrát naučil, jak se s tím rozkošným přístrojem zachází. Šťastně se usmála – i její jméno, Julietta, připomínalo jeho zálibu v minulosti – pocházelo z jednoho staromódního románu od nějakého pana de Sade. Komické jméno. Zvonivě se rozesmála.

Všechny ty hračky ji přivezl dědeček z minulosti. Byl jediný, kdo to mohl dokázat, protože stroj času byl jeho vlastnictvím, které žárlivě střežil. Za ta léta přivezl mnoho zajímavých věcí – z knihovny v Alexandrii, z Cheopsovy pyramidy – nebylo snad v minulosti místa na Zemi, ze kterého by nepřinesl něco pro obveselení.

Bylo jí jedenáct, když jí dědeček poprvé daroval hračku – stejně starého chlapece, aby si, jak prohlásil, měla s kým hrát. Ale hoch nejevil ke hraní nejmenší ochotu, stále jenom plakal, že chce domů, až Julietta ztratila trpělivost a zabíla ho. Potom jí dědeček přivezl staršího mladíka, který byl naopak svolný ke všemu. Ale Julietta se brzy nabažila a když jednou spal na jejím lůžku, probodla ho. Než to ale provedla, zkusila s ním některé experimenty, o kterých předtím často s rozčervením přemýšlela. Dědeček si toho samozřejmě povšiml a tenkrát jí vlastně začal nazývat Julietou. Zdálo se, že je s jejím chováním velice spokojen a od té doby přinášel mimo mnoha podivných věcí, které ukládal v její ložnici za zrcadly, vždy jednoho živého člověka, hračku pro svou malou Julietu, jak s úsměvem prohlašoval.

Bylo to pro něho snadné: stačilo použít ochranné a naložit dárek do časostroje a protože se uměl stát neviditelným, bylo to všechno bez rizika. Jediné, co mu vždy dělalo starosti, byla desinfekce, ať již věci či živých bytostí – v minulosti, zvláště ve dvacátém století bylo vše doslova zamořeno zhoubnými mikroorganismy. Vzpomíná si, jak jednou bez jakéhokoli důvodu se rozložil: „S námi se všemi je stejně konec, rozumíš? Konec! Všichni ty vůbec, že na této planetě žilo kdysi přes tři miliardy lidí! A nyní, že je nás méně než pět tisíc? Pět tisíc, kteří žijeme ubožácký život pod plastikovými, ochrannými kopulemi – jenom proto, že naši otcové a dědové

svou nenávistí zamořili a otrávilí nejenom Zemi, ale i celý blízký Vesmír! Lidstvo prakticky vyhynulo – k čemu jsou nám dobré všechny ty vynálezy, když jimi nedokážeme zastavit ani vlastní smrt? Proto se bav, jak se ti líbí! Jako to dělám já a jako to dělá i všech ostatních pět tisíc lidí!”

Prohlédla na sebe do zrcadla, přihladila si vlasy a zasněně se usmála. Zatím byla odkázána na své představy – bude hračka stará či mladá? Muž či žena? Prožila již všechny možné kombinace – někdy nechala své hračky žít mnoho dnů, než ji přestaly bavit – někdy, jako tomu bylo dnes, byla rozhodnuta jednat rychle a energicky.

Odvrátila se od zrcadla a přešla k lůžku. Odhodila pokrývku a vsunula ruku pod polštář – ano, je zde, nůž s dlouhou, ostrou čepelí. Věděla, co učiní. Vezme hračku k sobě na lůžko, aby ve vhodném okamžiku svoji rozkoš zdvojnásobila. Zachvěla se nervózním očekáváním a nedočkavostí.

Vzpomněla si na jednoho muže se svěťáckým vystupováním – Benjamin Bathurst, anglický diplomat z časů Napoleono-vých válek, jak ji potom řekl dědeček. Och, to byl velmi sebejistý pán, ale jen do té doby, než ho vlákala do postele! A potom ta pilotka! A jednou, jako zvláštní překvapení, dokonce celá posádka škuneru „Marie Celeste.“ Ti jí poskytovali zábavu a potěšení několik týdnů...

Podivuhodnou náhodou dokonce o některých svých hračkách později četla. Když je dědeček svým zářičem ochromil a odtransportoval, zmizeli z minulosti beze stopy a pokud to ve své době byli lidé známi či důležití, bylo jejich zmizení samozřejmě nápadné. A dědeček přinesl několik knih, ve kterých některé tyto „nevysvětlitelné případy“ byly popsány, jak rozkošné!

Julietta upravila polštář – nemohla se dočkat. Přihladila

zálibně svoje dráždivé negligé a postříkala se parfémem – kde jen dědeček vězí tak dlouho?

Náhle zazněl z reproduktoru jeho hlas: „Posílám ti malé překvapení, miláčku.“ Říkal to vždy stejně, patřilo to ke smluvným pravidlům hry.

„Nenech mě dlouho čekat,“ odpověděla nedočkavě. „Kdo je to? Jak vypadá?”

„Je z ostrova, nazývaného kdysi Anglií, z konce viktoriánské éry. Velmi noblesní, vybrané chování, pokud mohu posoudit.“

„Mladý? Hezký?”

„Přijatelný.“ Uslyšela dědečkův tichý smích.

„Kdo to je – někdo z knížek?”

„Nevím ani, jak se jmenuje. Nenašel jsem žádné známky jeho identity. Ale podle jeho obteku, chování a černé brašny, kterou má u sebe, soudím, že je lékař, který spáchal nocí k nemocnému.“

Julietta z knih věděla, kdo to byli lékaři, věděla též, co znamená viktoriánské období. Tato kombinace ji vzrušovala.

„Slušný a dobře vychovaný?” Zasmála se. „Obávám se, že ho čeká šok, chudáčka.“

Dědeček se rozkašlal smíchem: „Máš s ním nějaký určitý plán?” Znovu se bouřlivě rozesmál. „Tak to ti ho hned pošlu. Mohu přihlížet?”

„Ne, prosím. Nežlob se na mne, dědečku, tentokráté nikoliv. Snad až příště.“

Otevřely se dveře a hračka vešla do ložnice. Byl to asi třicetiletý, atleticky vyhlížející muž, atraktivního vzhledu, i když se o něm nedalo říci, že by byl hezký. Měl bradku a ve svém tmavém obleku působil velice vybraně. Když spatřil před sebou Julietu v jejím více odhalujícím než skrývajícím negligé, dokonce se začervenal.

Tato reakce vzbudila v Julietě nadšení. Řdící se viktorián s tělem býka, netušící, že se dostal na jatka! To bylo tak vzrušující, že se již neovládla a prudce se k němu přitiskla. „Kdo... kdo jste? Kde to jsem?”

Obvyklé otázky. Jindy by něco odpověděla, ale dnes k tomu neměla ani chuť, ani trpělivost. Přitáhla ho k lůžku.

„Řekněte mi přece... nerozumím tomu,“ koktal, poddávaje se jejímu tlaku. „Žijí ještě, či jsem v nebi?”

Julietino negligé se rozevřelo, když padala do podušek. „Ještě žijíš,“ mumlala vášnivě, „a nebi jsi blíž, než si dovedeš představit.“ A vsunula ruku pod polštář.

Nůž tam nebyl!

Nějakým zázrakem se ocitl v ruce její hračky. A hračka se již nechovala vybraně – její obličej byl zkřiven do hrůzné grimasy. Julietta to spatřila jen krátký okamžik – potom paže, svírající nůž, prudce bodla. A znovu a znovu...

Julietino rozřezané tělo našel dědeček až po několika dnech – místnost byla zvukotěsná a muž měl dosti času k dokončení svého strašlivého díla.

Ten den v Londýně náhle přestaly tajuplné přepady a vraždy za ranního šera – ale Jack Rozparovač nebyl nikdy vypátrán...!

Přeložil VLADIMÍR ŠRÁMEK

ROZHOVOR

Uplynula zima a příroda se probouzela ze svého dlouhého spánku. Ptáci se vraceli ze svých dalekých cest a osidlovali svá stará známá místa. Stromy začaly kvést a tráva zelenat. Bylo jaro. Všichni cítili jeho sílu. Začal se objevovat první hmyz.

A pak. Jako když mávne kouzelným proutkem. Místo krásných rozkvetlých stromů jen ohořelé pahýly, místo zelené trávy černý povlak na zemi. Všude bylo ticho. Ptáci, to byly jen mrtvolky na zemi, ale ne jenom oni. K obloze stoupal dým.

"Požár?"

"NE!"

"Lidé?"

"Ano, ti zničili krásné hluboké lesy, rozkvetlé aleje, zelenou travu, zpívající ptáky a všechno živé."

"A co lidé?"

"Zahubili sami sebe a za sebou zanechali zničenou planetu, jejich kolébku."

"Proč to udělali,"

"Nevím. Myslím, že toužili po moci, majetku, prostě se chtěli navzájem pokořit."

"Toužili, tou... . Ne, nechápu, nerozumím tomu. Touha snad nezabíjí a potom když ano, proč žijí? Já také po něčem toužím."

"Já vím. Jenomže u nich to bylo přece jen něco jiného,"

"???"

"Podívej. Oni měli ještě jiné vlastnosti, které jim pomohly k záhubě. Byla to nenávisť, závist, chamtivost apod. To vedlo k tomu, že na sebe začali vymýšlet a sestrojovat dokonalejší a dokonalejší zbraně."

"Ale proč nezemřeli jenom lidé? Proč je zničena celá planeta?"

"Protože ty zbraně ničily všechno kolem."

"Strašné,"

"Ano strašné ba odporné."

"Jenomže proč to všechno?"

"Asi proto, že se jim dostalo daru, na který nebyli dost vyzrálí."

"Co je to?"

"A T O M O V Á E N E R G I E ! "

HVĚZDNÝ PRACH

ZÁBAVNÁ KOSMONAUTIKA

Za pouhých pět dolarů můžete procestovat celou sluneční soustavu v pozoruhodném zařízení, které nabízí britská společnost Rediffusion. Začalo to vlastně tím, že společnost vyvinula několik velmi dokonalých simulátorů pro výcvik pilotů, které poskytovaly opravdu živý, téměř autentický vizuální a zvukový zážitek z letu. Simulátorů se ovšem zas tolik neprodává, a tak podnikavé hlavy ve vedení společnosti usoudily, že po jednoduchých úpravách lze z pomůcky pro výcvik letců získat jedinečnou a novou zábavní atrakci. Pomocí počítačového programu je vždy pro 40 návštěvníků zábavního střediska uskutečněn let sluneční soustavou.

Zážitek je to prý velice sugestivní a věrný. Obrazový podklad pro záběry, které se plynule objevují v průzorech simulátoru a v čelním okně připravili ve filmových trikových atelié-

rech v Hollywoodu. Není to ovšem žádná bláznivá sci-fi; trikové záběry důsledně vycházejí z astronomických fotografií a z poznatků planetární astronomie. Celý simulátor je umístěn na šesti pohyblivých osách, které poskytují velmi působivý pocit pohybu. Co ovšem samozřejmě nemohou tvůrci nového „planetária“ zajistit je iluze stavu beztíže. Během „letu“ si návštěvníci zblízka prohlédnou všechny planety sluneční soustavy, jejich měsíce, proletí pásem nebezpečných asteroidů, setkají se s kosmickými loděmi, sondami a telekomunikačními družicemi.

Vývoj byl prý velmi laciný a díky tomu, že zařízení nevyžaduje složitou techniku pro pilota, není prý zábavní simulátor ani příliš nákladný. Předpokládá se, že tyto kosmické simulátory budou základem rozsáhlých výukových a zábavních center, která mají postupně vyrůst v mnoha městech Evropy. Uvažuje se i o adaptaci simulátoru pro fiktivní cestu podmořskými hlubinami, pro družicový let na oběžné dráze kolem Země, ale i pro putování lidským tělem. SS

VÍTE, ŽE kniha Ivo Štuky a Theodora Rotrekla "Šest dnů na Luně 1" má primát v počtu ilustrací mezi našimi původními, ale i do češtiny či slovenštiny přeloženými knihami v oboru SF?

Na dvou stech a jedné stránce textu je sto čtyřicet pět ilustrací (většinou mistrně nakreslených Theodorem Rotreklem, jehož ilustrace známe i z jiných SF knih - například Astronauti, Robinsoni vesmíru, Akce "L", K mrakům Magellanovým, Šesta na Mars a jiné), zachycujících člověka a jeho fantastickou kosmickou techniku. Plochy ilustrací a text jsou v poměru 20,98: 9,36

Šťasten, kdo se alespoň někdy dokáže přenést do budoucna...já nahlížím už do příštího století.
/A.N. Račičev/

Snadnější a bezpečnější je prorokovat, jak bude svět vypadat za tisíc let, než jak bude vypadat napřesrok.
/Karel Čapek/

Vím, že měřím čas: Budoucí čas však neměřím, protože ten ještě není. Přítomný neměřím, protože nemá trvání. Nakonec neměřím ani minulý čas, protože ten již není. Co tedy vlastně měřím?
/Augustinus Aurelius/

světová rarita ?

Nenápadný SF román Otakara Chaloupky "Modrý prezident" (Kapka, Praha 1980) je mezi naší (ale zřejmě i mezi světovou) vědecko-fantastickou literaturou unikátem hodným delší zmínky. Nejde o žádnou díru do světa způsobenou námětem, stylizací, nebo vypravěčskou obratností, ale autorovou zálibou v dlouhých větách.

Už na páté straně (tedy na první straně textu) se objevuje věta o jedenačtyřiceti slovech a na konci této stránky dokonce o čtyřiačtyřiceti! Množství slov se stupňuje hned na následující šesté a další sedmé straně obdivuhodným počtem rovných osmdesáti. Zhruba v těchto ciferných relacích pokračuje děj až na stranu třináct, kde autor čtenáře došlova šokuje souvětím o sto třiceti dvou slovech. Avšak celá tato kanonáda neuvěřitelně dlouhých vět se spoustou vsuvek, doplňků, závorek a dalších nástrojů z arzenálu české mluvnice je pouze předehrou k hrozně ofenzivě útočící na čtenářovu psychiku.

Supervěta začíná na sedmácté stránce (12. řádek zdola) a končí na straně devatenácté (3. řádek shora). Zmíněná supervěta zasahuje tedy tři stránky a obsahuje rekordní (snad jsem počítal dobře) padesát dvě řádky a tedy čtyři sta osm slov !

Tato věta by zabrala více než dvě stánky A4, a proto ji nebudu citovat, ale doporučuji každému si ji přečíst. Podle mého názoru vytvořil Otakar Chaloupka tuto gigantickou mluvnickou konstrukci zcela promyšleně a záměrně, což naznačuje její stavba složená z vedlejších vět různých typů, volně k sobě přiřazených pomocí čárek a spojek, ač by se lépe na několika místech hodilo větu přerušit tečkou. Nevím, co k tomu Chaloupku vedlo (věty na dalších stranách jsou už "umírněné" a počet slov v nich nepřesahuje stovku), ale přesto tvrdím, že se jedná, jak jsem již předeslal, o světovou raritu, která stojí za povšimnutí.

Pozn. autora

V české beletrii je pravděpodobně nejdelší věta v novele Bohumila Hrabala - Taneční hodiny pro starší a pokročilé, která je celá napsaná jedinou větou s tečkou až na konci knihy.

DVOUSTRAŇKU

"HVĚZDNÝ PRACH"

PŘIPRAVIL P. SAMOHEL

Nejdelší věta v tomto článku má "pouze" čtyřicet čtyři slov.

(pozn. red.)

Sci-Fi, to znamená takto HRÁT SI

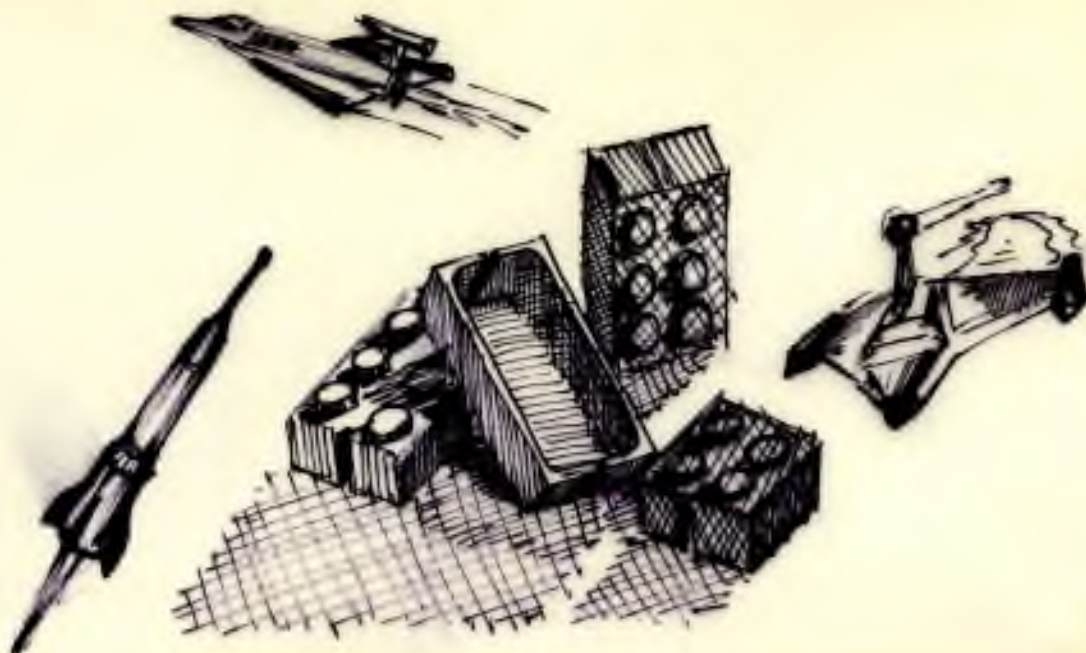
Pomalu jsme si zvykli na to, že sci-fi se stala uznávanou složkou literatury, a to jak prózy, tak i poezie, zdomácněla ve filmu, nastoupila vítěznou cestu světem hudby a pomalu se zabydluje i jinde - například v hračkářském průmyslu.

V této souvislosti není možné si nevšimnout kosmických stavebnic firmy LEGO.

Příběh tesaře Ole Kirk Christiansena je téměř pohádkový - chudý řemeslník, který se stal hračkářským králem. Pan Christiansen založil roku 1924 malou dílnu na dřevěné hračky a začal slušně prosperovat. Klíčovým momentem pro rozmach firmy byl v padesátých letech nástup plastů a nápad vyrábět různobarevné dílky, které by bylo možno navzájem kombinovat.

Od té doby LEGO prolétlo světem. Na 200 typů stavebnic se vyváží do padesáti zemí světa. Firma zaměstnává 4 000 lidí, z toho 1 400 v různých filiálkách mimo Dánsko. Roční produkce se pohybuje okolo 75 . 10⁶ stavebnic. Takže při vyslovení jména Dánsko se nám vybaví spíše než máslo LEGO.

Společným znakem všech výrobků této firmy je vysoká kvalita a přesnost. Jednotlivé dílky jsou vyráběny v pěti barvách podle typu stavebnice s přesností na 0,005 mm. Vyrábějí se dvě základní řady: DUPLO pro děti do čtyř let a LEGO pro ty ostatní. Doplnkem LEGA jsou tematicky laděné stavebnice - Fabuland (stavebnice pohádkových příběhů), Legoland (staveb-

nice dokonale vybaveného města) a v poslední době stavebnice umožňující dětem bližší seznámení s technikou. Do této kategorie se řadí i kosmický soubor stavebnic - Legoland space, krátce Space-land. Jeho majitel se stává dobyvatelem kosmu doma v pokoji - pochlaha se mění v měsíční krajinu vytvořenou ze stavebnicových desek, na nichž vyrůstá kosmická základna ne nepodobná futurologickým vizím autorů sci-fi. Je jen na fantazii malého dobyvatele, jaké kosmické prostředky, rakety nebo vozidla postaví pro své potěšení a pro kolektiv figurek kosmonautů.

Je chvályhodné, že podnik zahraničního obchodu PRAGOEXPORT dovezl na náš trh i tento doplněk stavebnic LEGO, přestože patří do vyšší cenové kategorie.

Věřím, že většina špuntů, kteří si teď se sci-fi stavebnicí hrají, budou se fantastice za pár let aktivně věnovat.

Na závěr nazbývá než dodat "leg godt" - hraj si dobře, neboť hrát si s Legem znamená hrát si opravdu dobře.

Připravil Petr Samohel
/podle technického magazínu 9-83/

CO SI PŘEČTETE V PŘÍŠTÍM ČÍSLE?

Zajímá vás kosmonautika ?

Chtěli by jste se stát kosmonauty?

TESTY PRO KOSMONAUTY ČEKAJÍ JEN NA VÁS!

Paralela

František Šafránek /s/k - ČESKÁ LÍPA/

Čekal jsem Betty celou noc, ale stejně nepřišla. A možná je to tak lepší, protože vím, že až jednou přijde, budeme oba dva zklamaní. Už i proto, že minulý týden změnila pohlaví a já nemám ty nervy čekat, než jí povolí být zase dívkou.

Čekal jsem Betty celou noc a díval se zamženým oknem ven, daleko nad koruny panelových mrakodrapů a houštiny autostrád, stoupajících tady, v téměř tříkilometrové výšce středních podlažích města, v těch nejodvážnějších serpentínách vzhůru, přes ta nejsvrchnější patra, obklopující zemský povrch jako slupky, až téměř k nebesům, pokud ovšem nebesa jsou.

V jižních čtvrtích dunivě rachotily vichry, razící si sem cestu z nejvyšších poschodí číslíčky skulinami a probořenými stropy a až někde docela vzadu němě čněly pozůstatky železobetonových věží trosky oblouků magistrál. Kdysi snad vypadaly vznešeně, hrdě a svědčily o vyspělosti něčeho, co dnes nazýváme "lidská civilizace zlatého věku". Ale dnes tu po vznešenosti nezůstalo ani stopy a já neměl čas přemýšlet o tom, co bylo a co by mohlo být, protože pro mne byla a je vším Betty. A tak jsem na ni čekal celou noc i když vím, že už asi nikdy neprijde.

Lehl jsem si teprve k ránu, ale hlavou mi, jako obvykle po probdělé noci, vířily vzpomínky na něco, co nikdy nebylo a o čem ani nevím, že by někdy mohlo být.

Stal jsem se článkem v nukleových kyselinách, snad nějakým katalyzátorem, propojil jsem okruh a ocítl se v inteligentním spermišti. Hovořilo se tam o tom, že vyberou jen nejhodnotnější geny, aby pro lidskou rasu uchovali nejdokonalejší jedince. Měl jsem hlad, a tak jsem jim přikyvoval i když jsem je ani trochu nechápal. Ještě si vzpomínám, že se hlasovalo o změnách pohlaví a já byl proti. Vzpomněl jsem si totiž na Betty a představil si její něžnou tvář s plnovousem a bylo mi nanic.

Probudil mě zvonek telefonu a já se zpocený a vyděšený probíral v rozkopané posteli.

"Haló! Tady zástupce WGTRFASAAOKJTRX. Oznamuji vám, že dnes ve 12.32 vyhláší rada odborů robotů generální čtyřadvacetihodinovou stávku. Děkujeme za pochopení a těšíme se na vaši spolupráci."

Nez jsem se stačil vzpamatovat, hlas umkl a naproti se ozvalo chrchlavé pípaní němého aparátu. Vzteklem jsem třískl sluchátkem. Venku mžil špinavě šedivý déšť. Naproti mého okna zářila světelná reklama na zboží, už staletí neexistující. Bylo mi z toho smutno a tak jsem znovu usnul.

Můj milovaný deníčku. Jsem celá nesvá, neboť on mne políbil. On mne opravdu miluje. Miluje mne a je tak krásný. Já vím, má teprve dvanáct, ale je to muž, opravdový muž a donesl mi stonožku. Živou stonožku. On ji pro mne ukradl. Jsem tolik, tolik šťastná, že mne miluje.

Ačkoliv jsem to nečekal, usnul jsem téměř okamžitě. Spermáci se zatím vzbouřili a vzali vše do svých rukou. Po ulicích proudily zástupy žen a hledaly muže. Ale mužů bylo málo a skrývali se před nimi.

Potom jsem krácel městem. Byl jsem člověk, byl jsem muž. Měl jsem strach, že někdo zavolá, zakřičí, zařve :

"Chlap! Muž! Stůj... stůj!!!"

Poděšeně jsem se ohlédl. Vyzáblá, kostnatá ruka stažený mi ukazovala vyschlými prsty se zažloutlými nehty kousek nad srdce a zástupy bloudících žen se pomalu, nevěřícně začaly otáčet. Chtivé pohledy, jež nikdy nepoznaly muže, se střetly s mým poděšeným a roztěkaným zrakem. Cítil jsem se jako štvaneček.

"Muž! Muž! Chyťte ho! Chyťte..."

Ale poslední slova zanikla v uragánu hlasů a sápadících se rukou. Byly to něžné ruce, snad, ale bylo jich příliš mnoho ho... změnilo se v kopí a dýky a ulice po mne vztáhla své drápy jako sasanka, svíjící se nspoznanou touhou po kořisti.

Milovaný deníčku. Možná je to poslední zápis, který píšu do tvých stránek. Jsem smutná, tolik, tolik smutná. Už nemám proč žít. Víš, přišel za mnou. On mne miloval. Ale matka a sestry jej chtěly také milovat a on se příliš bál lásky. Mnoho lásky zabíjí. Řekl jen, že už nikdy neprijde a dal mi růži. Opravdovou růži. A tak, můj deníčku, už nemám nač se těšit. Ankehhri

žít sama, celý život sama, když jsem poznala lásku, lásku, kterou by mi záviděly všechny dívky a ženy v tomto městě. Už nemám proč žít...

Razil jsem si cestu průjezdem nejbližšího domu, pronásledován klepotem tisíců střevíčků, znějícím v pochmurném klidu starého domu jako rachot hromu. Někde vpředu bylo malé bílé světlo, jiskřička, probouzející naději... svoboda. Jen doběhnout včas... rychleji... rychleji!

Pohltilo mne ticho, nádherné ticho, plné něčeho nevislavitelného. A já to chápal všemi smysly. A nikde kolem nebyli žádní ronové ani famynové a žádné ženy. Vůbec žádné ženy. Ani spermáci.

Otevřel jsem oči. Nejdřív jsem nic neviděl, ale jak jsem si zvykal na příšeří, zpozoroval jsem dřevěnou stoličku, otlučenou a s každou nohou jinak dlouhou, ale přece jen nějak ladně zapadající do polosvětla temného přístěnku, v němž jsem ležel.

"Dobrý den," ozvalo se z druhé strany, takže jsem prudce otočil hlavu. Stál tam stařec v otevřených dveřích, zády k zapadajícímu slunci, osvětlujícímu jeho postavu. Vypadal jako zjevení.

"Vítám tě."

Chvilí trvalo, než jsem se z překvapení vzpamatoval. Stařec mezitím vstoupil dovnitř a posadil se na stoličku. Bylo opravdové umění udržet se naní a já ho za to v duchu obdivoval, ač jsem nechápal, kde jsem a co tady dělá on. Vždyť potkat muže v této době je zázrak. A zázraky se příliš často nedějí.

"Jsi unaven?" zeptal se a v jeho hlase jsem vycítil laskavost.

"Ne," snažil jsem se přesvědčit a soustředit tok svých roztěkaných myšlenek, ale nedařilo se mi to.

"Jmenuji se Albert Einstein."

"Narrah," opřel jsem se o lokty a teprve nyní si všiml, jeho ~~žvýčkat~~ Vypadala tak zvláštně... až pak jsem si uvědomil, že jsou to modřiny.

/dokončení v příštím čísle/

Poznámka redakce:

původní název této povídky, „Město, se redakce po zralé úvaze rozhodla změnit na Paralela, s ohledem na fakt, že název Město nese povídka Raye Bradburyho ze sborníku Labyrint. Touto cestou se rovněž omlouváme autorovi, s kterým jsme nestačili problém konzultovat do uzávěrky.